

MÜSLÜMANLARIN KARDEŞ OLUŞU*

Eüzü bi'llâhi mine'ş-şeytâni'r-racîm.

Bismi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü lillâhi rabbi'l-âlemîn... Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidi'l-evvelîne ve'l-âhirîne seyyidinâ ve senedinâ muhammedin ve âlihî ve sahbihî ve men tebiahû bi-ihsânin ecmaîn.

Emmâ ba'dü, fa'lemû eyyühe'l-ihvân! Feinne efdale'l-kitâbi kitâbu'llâh... Ve efdale'l-hedyi hedyü seyyidinâ muhammedin salla'llâhu aleyhi ve sellem...

Ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ... Ve külle muhdesin bid'ah... Ve külle bid'atin dalâleh... Ve külle dalâletin ve sâhibehâ fi'n-nâr... Ve bi's-senedi'l-muttasılı ile'n-nebiyyi salla'llâhu aleyhi ve selleme ennehû kâl:

مَا مِنْ مُؤْمِنٍ يُعَزِّي أَخَاهُ بِمُصِيبَةٍ، إِلَّا كَسَاهُ اللَّهُ
عِزًّا وَجَلًّا مِنْ حُلِّ الْكِرَامَةِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ

(.ه. وأبو سعيد في الضراء، والحاكم وقال منكر عن عبد الله بن أبي بكر بن عمرو بن حزم عن

أبيه عن جده)

RE. 387/6 (*Mâ min mü'minin yuazzî ehâhu bi-musîbetin, illâ kesâhu'llâhu azze ve celle min huleli'l-cenneti yevme'l-kıyâmeh.*)

Sadaka rasûlü'llâh, fî mâ kâl, ev kemà kâl.

* Bu konuşma; Merhum Dr. Metin Erkaya tarafından, titizlikle çalışılarak metne dönüştürülmüştür. Mekanı Cennet olsun.

Çok aziz ve muhterem müslüman kardeşlerim!

Allah-u Teâlâ Hazretleri'ne hamd ü senalar olsun... Kardeşi kardeşe kavuşturdu. Rasûl-ü Edîbi Muhammed-i Mustafâ Hazretleri'ne salât ü selâm olsun... Allah-u Teâlâ Hazretleri bizi o pak Rasûlün yolundan ayırmasın... Şefaatine nâil eylesin... İltifatına mazhar eylesin...

Peygamber SAS Hazretleri'nin hadisleri deryasından bir tatlı damla, bir avuç, bir içim, o gül bahçesinden bir demet gül size sunmadan önce, buyurun beraberce evvelen ve hassâten Efendimiz Muhammed-i Mustafâ Hazretleri'nin ruh-u pâki için; sonra onun cümle âlinin, ashabının, etbainin, ahbabının ruhları için; cümle sadât ve meşâyih-i turuk-u aliyyemizin ve hulefasının ve sâir evliyaullahın ruhları için;

Uzaktan, yakından bu hadis meclisine gelmiş olan siz kardeşlerimin ahirete intikal eylemiş olan bütün yakınlarının, sevdiklerinin, ana, baba, nine, dede, kardeş ve evlâtlarının ruhları için; biz yaşayan müslümanların da sıhhat ve selâmet üzere, afiyet üzere olmamız, Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin sevdiği huylarla huylanıp, sevdiği yollarda yürümemiz, sâlih ameller işlememiz, hüsn-ü hatime ile ahirete göçmemize vesile olması için, bir Fâtiha üç İhlâs-ı Şerif okuyalım, o mübareklere hediye edip, himmetlerini talep eyleyip öyle başlayalım; buyurun:

.....

a. Mü'min Kardeşini Taziye Etmenin Karşılığı

Az önce Arapça metnini okumuş olduğum hadis-i şerifte Peygamber SAS Hazretleri buyurmuşlar ki:¹

مَا مِنْ مُؤْمِنٍ يُعَزِّي أَخَاهُ بِمُصِيبَةٍ، إِلَّا كَسَاهُ اللَّهُ
عَزًّا وَجَلًّا مِنْ حُلِّ الْكِرَامَةِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ

(.e. عن عمرو بن حزم)

RE. 387/6 (*Mâ min mü'minin yuazzî ehâhu bi-musîbetin illâ kesâhu'llâhu azze ve celle min huleli'l-cenneti yevme'l-kıyâmeh.*)

“Hiç bir iman ehli mü'min kul yoktur ki, müslüman kardeşini, başına gelen bir musibet ve felâketten dolayı tâziye eylesin, onagelsin geçmiş olsun desin, teselli eylesin, onun acısına ortak olsun da, Allah-u Teâlâ Hazretleri ona cennet elbiselerinden, hüllelerinden bir elbise giydirmesin... Mümkün değil, muhakkak ki giydirir.”

Biraz daha anlaşılır bir Türkçe ile, kısa ifadeyle:

(*Mâ min mü'minin*) “Bir kimse, bir mü'min kul” diyor. Dikkat ederseniz her şey mü'mine kardeşlerim, her şey mü'min için... İman olmadı mı, bu mükâfatlardan hiç nasib yok. (*Hasire'd-dünyâ ve'l-âhireh*) Dünyası da, ahireti de mahv u perişan olacak zavallı imansızların. Çok zavallı, çok zavallı kimseler... İmanlılara da ne mutlu ki, her türlü nimet imanın arkasından geliyor,

¹ İbn-i Mâce, *Sünen*, c.V, s.84, no:1590; Deylemi, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.IV, s.27, no:6081; Amr ibn-i Hazm RA'dan.

Kenzü'l-Ummal, c.XV, s.659, no:42615; *Camiü'l-Ehadis*, c.XIX, s.246, no:20680.

akıyor, yağıyor; Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin lütfu, keremi, rahmeti yağıyor. Kime yağıyor? Mü'min kullarına,... Mü'minin yaptığı her iş kat kat sevaplarla sevaplanıyor, mükâfatlandırılıyor; kâfirin yaptığı her şey *hebâen mensûrâ* oluyor.

Demek ki, insanın ilk önce kafasını düzeltmesi lâzım! “Bu kafayla sen çok uğraşırın!” derler ya bazen, yanlış yolda olan bir kimseye... “Sen bu kafayla gidersen, dur bakalım daha ne kadar uğraşırın!” derler. Önce kafanın düzelmesi lâzım! Önce kalbin düzelmesi lâzım! Önce insanın aklını başına devşirmesi lâzım! Önce insanın Rabbini, yaratanını bilmesi lâzım! Önce ona kulluğunu itiraf etmesi lâzım! Önce onun önünde eğilmesi lâzım! Önce ona teslim olması lâzım! O olmadı mı, boşuna kürek, akıntıya kürek çekiyor. Boşuna uğraşıyor, yerinde sayıyor, hatta geri gidiyor, hatta dibe batıyor.

Onun için, (*Mâ min mü'minin*) diyor Peygamber Efendimiz. “Hiç bir mü'min yoktur ki, böyle yapsın da bu mükâfatlara ermesin... Hep erer, muhakkak erecek.” mânâsına.

Allah bizi kâmil iman sahibi eylesin... Kalbimiz pırıl pırıl, böyle dopdolu iman ile canlı olsun... Allah şeksiz bir yakîn-i sadık kalbimize yerleştirsin; imandan sonra şekke, şüpheye, dalâlete, fıskâ, küfre düşürmesin... Allah-u Teâlâ Hazretleri'ni, onun râzı olduğu sıfatlarıyla bilip, ona gereken hürmeti gösterip, ona lâyıkkulluk edecek bir zihin yapısına, gönül yapısına Allah cümlemizi sahip eylesin...

Rasûl-ü Edîbi'ne saygımızı tam eylesin...

Onun sevgisini gönlümüzde tam yerleştiresin... Ona hürmeti içimize tam yerleştiresin... Ona bağlılığımızı tam eylesin... Kur'an-ı Kerîmine bağlılığımızı tam eylesin... Kur'an-ı Kerîm'e karşı bizleri hâlis, muhlis, samimi bağlı kimseler eylesin... Ehl-i Kur'an eylesin... Meleklerine iman edenlerden eylesin... Ahirete imanı tam olanlardan eylesin...

Allah-u Teâlâ Hazretleri nasıl şu kâinattaki akla hayale gelmedik mahlûkatını bunca çeşit üzere, kudretini göstermek için çeşit çeşit yarattıysa; nasıl yaprağın bin bir çeşidi varsa, kuşun bin bir çeşidi varsa, böceğin bin bir çeşidi varsa, hayvanın bin bir çeşidi varsa, çiçeğin bin bir çeşidi varsa, kokunun bin bir çeşidi varsa; sanat gösteriyor Allah, isterse bir çeşit yapardı... "Bak kudretim sonsuzluğuna, dilersem aynı şeyi kaç çeşit yapabilirim!" diye kullarına sanat gösteriyor.

Nasıl onu gösterdiyse;

وَهُوَ بِكُلِّ خَلْقٍ عَلِيمٌ

(يس: ٧٩)

(*Ve hüve bi-küllî halkın alîm*) [O her türlü yaratmayı bilendir.] (Yâsin, 36/79) O her çeşit yaratmaya kâdirdir.

Ahirette de bizi tekrar diriltecek? Nasıl diriltecek toprak olduktan sonra? Toprak olduktan sonra da diriltecek... Her çeşit yaratmaya kâdir.

Evvelce nasıl yarattı? Hiç akla hayale gelecek bir şey mi, mühendislerin düşünüp de bulabileceği bir şey mi bu? Topraktan şu meydana gelmiş varlıkların mükemmelliğine bak! Toprak, bir avuç toprak; topraktan gelip toprağa gidiyorlar. Malzememiz ne? Kara toprak... Kara toprak; ama şu kara toprağa şu sureti vermiş Allah-u Teâlâ Hazretleri... Şu gözü vermiş, şu kulağı vermiş, şu aklı vermiş, şu dili vermiş... Ne güzel şeyler söylüyor, ne güzel nâmeler çıkartıyor... Düşündüğü zaman, ne güzel şeyler düşünüp ne güzel işler yapıyor şu insanoğlu, şu kara toprak... Ne kadar şerefli oluyor...

(Ve hüve bi-küllî halkın alîm) Her türlü yaratmaya kadir olan Allah bizi ahirette diriltecek de tekrar, bu dünyada yaptıklarımızı bir bir soracak, mükâfatı hak edenleri taltif edecek:

“—Gel kulum, sen bana itaat eyledin, al; ben de seni nimetine gark eyleyim de memnun ol!” diyecek.

Kâfire de:

“—Gel bakalım, ben sana mühlet verdim de, sen kendini boşuna mı yaratıldın sandın? Gel bakalım, ben sana peygamber göndermedim mi? Ben sana belki unutursun, sözler kulağında kalmaz diye, yazılı kitap göndermedim mi? Şeriat göndermedim mi? Vaiz göndermedim mi? Akıl vermedim mi?”

“—Verdin ya Rabbi!”

“—Gel bakalım, cezayı çek!”

Bu olacak; cennet hak, cehennem hak, hesap hak, ahiret hak... Ona da inandık. Kadere de inandık, Allah-u Teâlâ Hazretleri bu kâinatın hâkim-i mutlakıdır.

لَا يُسْأَلُ عَمَّا يَفْعَلُ وَهُمْ يُسْأَلُونَ

(الأنبياء: ٢٣)

(*Lâ yüs'elü ammâ yef'al*) “Allah, yaptığından sorumlu tutulamaz; (*ve hüm yüs'elûn*) onlar ise sorguya çekileceklerdir.” (Enbiyâ, 21/23)

Kimse ona sorgu sual açamaz, “Niye bunu böyle yaptın?” diyemez; kuvvet, kudret onun elindedir. Biz ona teslim olmuşuz, kaderine razıyız. Dilerse yaşatır, dilerse öldürür. Ne zaman isterse, ne isterse onu yapar.

Biz onun aciz, naçiz kullarıyız. Bize bu varlığı o verdi, mülk onun. Biz de onunuz. Bizi de nasıl isterse öyle yapar.

Biz varlığımızı kendimizden mi aldık? Bu yaşa kendi kendimize mi geldik? Bu sıhhati biz kendimiz mi sağladık? Kendimiz sağladıysak, bu hastalar niye sıhhatlerini sağlayamıyorlar? Bu zenginliği biz kendimiz mi kazandık? Niye herkes zenginliği istiyor da, herkes kazanamıyor?

Hepsine inandık. İşte öyle mü'minlere, “Hiç bir mü'min yoktur ki” O iman geldi mi iş değişiyor. O iman geldi mi, insanın içine bir cevher gelmiş oluyor, o zaman kıymet kazanıyor. Şebekeye elektrik gelmiş oluyor, lamba yanıyor. Yoksa kupkuru bir lamba... Elektrik olmasa bu lamba yanar mı, aydınlatır mı? O iman, bu lambayı

aydınlatan elektrik gibi, insanı insan yapıyor, sultan yapıyor, meleklerden üstün bir varlık yapıyor. Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin iltifatına mazhar bir kimse yapıyor. Allah cümlemizi hakiki mü'minlerden eylesin...

Böyle bir mü'min, bir müslüman kardeşi, bir musibete uğrarsa; o da onu teselli ederse, Allah ona kıyamet günü süslü elbiselerinden bir elbise giydirir. İltifat eder ona:

“—Giy bakalım şu güzel kürkü, cübbeyi! Altınlarla, gümüşlerle, incilerle süslenmiş güzel elbiseyi giy!” diye, hani taltif için, böyle ahiretin güzel cennet elbiselerinden elbise giydirir.

Cennet elbisesi giyip de, insan cehenneme gider mi? Mücrimleri, idam edilecek şeyleri adi şeylere bürürler. İyi bir şeygiydirildiğine göre, cennete girecek demektir. Nedir bu cennete girmesinin sebebi? Bir müslüman kardeşinin uğradığı bir musibete, bir sıkıntıya, bir üzüntüye ortak oluyor, teselli ediyor kardeşini:

“—Ne yapalım kardeşim, insanoğlu içindir, bunların hepsi gelir geçer. Sen Allah'a bağlılığını devam ettir, sabreyle... Sabredersen ecrin çok!” gibi sözler söylüyor.

Bakın İslâm'ın her kelimesinde kardeşlerim, çok nükteler vardır, çok incelikler vardır. Yeri geldikçe söylüyorum. Müslümanın *Es-selâmü aleyküm*'üne hiç bir şey denk olmaz. Şimdi ilericilik-gericilik kavgası var memleketimizde...

“—Öyle deme, günaydın de!”

Peki, günaydın diyeyim; gün de, aydın da güzel sözler; ama, *Es-selâmü aleyküm* demenin karşılığı olamıyor kardeşim. Onun karşılığı olmuyor. *Es-selâmü aleyküm* demek; yâni dünyanın, ahiretin selâmeti, Allah'ın sana bahşedeceği esenlik, dünyada ahirette senin üzerine olsun!" demek. Bu mânâ günaydın'da yok ki... Yâni olsa. baş üstüne, senin de kalbin hoş olsun... Ama karşılamıyor, karşılayamıyor, denk olmuyor.

Her kelitemiz bizim öyledir. "Allah'a ısmarladık kardeşim!" diyoruz; *good bye*'la bir olur mu, *bay bay*'la bir olur mu? Bay bay, Allah'a ısmarladıkla bir olmaz. Allah'a ısmarladık, ne demek? Bizler, ayrılan kimseler, sizi Allah'a emanet ediyoruz. Allaha emanet olun, Allah sizi hıfz eylesin, korusun... Karşılar mı bu kelimeyi ötekisi?

Her kelitemizde bir kültür hazinesi var. Arkasında böyle hazine var. Bak musibet diyor, musibet... *Esâbe-yusûbu-isâbeten- musîbetün*; insana isabet eden bir hadise. İsbet ettiren Allah... Kaderin oku geliyor, o hedefe vuruyor, insan ona maruz oluyor. Musibet sözünde bile, "Merak etme bunu gönderen, bunu sana getiren, seni buna müptela eden Allaktır. Onu bil de edebini takın!" demek. Yâni, ne ince mânâlar var.

Sonra *ehâhù* diyor, kardeş diyor. Müslüman müslümanın kardeşidir. Bu laf kardeşliği değildir, laftan ibaret bir kardeşlik değildir. Bizler İslâm'dan çok uzaklaştık. Bizim başımıza gelenler, hep müslümanlıktan uzaklaştığımız için. Biz bunları şimdi kendi samimiyetsiz kafalarımızla, gönüllerimizle ölçüyoruz. "Müslüman müslümanın kardeşidir." deyince hafife alıyoruz. Allah bizi kar-

deş etmiş. Seni bir yüksek mevkili kimse çağırrsa, sarayına alsın, köşküne davet etse, iltifat eylese, mest olursun.

Öteki arkadaşını da çağırrsa;

“—Haydi ben sizin ikinizi kardeş ettim!” dese, ne yaparsın?

“—Onun hatırası var!” dersin. “Ya, şu meşhur alim, filanca padişah, filanca yüksek kimse bizi kardeş etmişti.” dersin.

Allah kardeş etmiş, celle celâlühû... Seni bana, beni sana kardeş etmiş. Benim yüzüm kara, evet suçum çok, ama kardeş olmuşuz. E, bu kardeşliğin icabı kardeşe sevgi göstermek, acımak, yardım etmek. Hiç bir şey yapamazsan, bir musibete uğradığı zaman;

“—Kardeşim, işte olur böyle şeyler. İnsanoğlu için çeşitli şeyler gelmiş. Hatta Allah’ın sevgili kullarına da gelmiş.” dersin, teselli edersin.

Peygamber Efendimiz’in hiç bir rahat yüzü görmüşlüğü var mı hayatında? Harpler, sıkıntılar, işkenceler, müzâyakalar, ablukalar, tazyikler, hakaretler, üzüntüler... Allah’ın en sevgili kulu, balla börekle beslense, o lâyıık... İpeklerin üstünde gezse, pamukların içine sarılı olsa, o lâyıık; ama sıkıntısı çoktu.

Dünya gelip geçici... Allah bunları sana ve bana imtihan için gönderiyor:

“—Bakalım hangisi sâdıık bu kullarımın? Hangisi ban tam inanmış da sıkıntıdan bile dönmüyor? Bakalım

kimin menfaatperest, kimin halis olduğunun anlayayım!” diye Allah insanları müptelâ ediyor.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm:

أَحْسِبَ النَّاسُ أَنْ يُتْرَكُوا أَنْ يَقُولُوا آمَنَّا وَهُمْ لَا

يُفْتَنُونَ

(العنكبوت: ٢٠)

(*E hasibe'n-nâsü en yütrekû en yekülû amennâ ve hüm lâ yüftenûn.*) [İnsanlar, imtihandan geçirilmeden, sadece ‘İman ettik!’ demeleriyle bırakılacaklarını mı sandılar?] (Ankebut, 29/2)

“İman ettik!” deyince, siz hemen böyle rahata ereceğinizi mi sandınız? Hayır, öyle bir kaide yok... Mü'min rahat eder, hiç sıkıntıya uğramaz, gül gülistan yaşar gider; öyle şey yok! Allah imtihan edecek; çeşitli sıkıntılarla, üzüntülerle, felâketlerle...

Allah bize afiyet ihsan etsin... Elem, keder, üzüntü göstermesin... Ama gelirse, ondan geliyor kardeşlerim, ondan geliyor:

Hoştur bana senden gelen,

Ya gonca gül yahut diken

Ya hil'at ü yahut kefen;

Lütfun da hoş, kahrın da hoş!

Hepsi hoş, hepsinin yeri var. Emin olun hayatın da lezzeti var, ölümün de güzel olduğu yer var! Ölümün de nimet olduğu, tatlı olduğu yer var. Ahirette cehennem ehlinin çekeceği azabı anlatırken, Kur'an-ı Kerim diyor ki:

لَا يُقْضَىٰ عَلَيْهِمْ فَيَمُوتُوا

(فاطر: ٣٦)

(*Lâ yukdà aleyhim feyemûtû*) “Hükmolunmaz ki ölsünler.” (Fatır, 35/36) Ölse kurtulacak cehennemde. O azabı görünce ölmezler ki... (*Li-yezûku'l-azâb*) Azabı tatsınlar diye, Allah onların yanmış derilerini tekrar düzeltir, tekrar yakar. Ölmek yok, ölse kurtulacak... Öyle kurtulmak yok...

Ölüm de nimet yâni. Dünya hayatına dönüyoruz şimdi, ölmek de nimet... İşte müslüman müslümana böyle kardeş olacak da. birmusibette teselli edecek. Allah onu iltifata mazhar edecek.

Kardeşlerim, İslâm dininin ana hedeflerini görmesi lâzım insanın... Ana hedefleri görmezse, küçük teferruatta boğulup, tamamen ana hedeflere aykırı işler yapıldığını çok gördüm. Şu benim kısa, aciz ömrümde, küçük aklımla çok böyle acaiplikler gördüm. Kur'an-ı Kerim şu tarafı gösteriyorsa, tam tersine gidiyorlar. “Neden, nasıl yaptı?” bunu diye inceliyorum, bakıyorum. Te'vil, te'vil, te'vil, te'vil, te'vil... Bahane, bahane, bahane, bahane... Döndürüp, döndürüp, döndürüp işi ters çeviriyorlar. Allah'ın yapın dediğini yapmıyorlar, yapmayın dediğini bir bahane bulup yapıyorlar.

Ana hedefleri öğrenmek lâzım, özü görmek lâzım! Tepeden bakmak lâzım, İslâm'ın hakikî planına ermek lâzım! Ona eremezse insan, çok hatalı işler yapar. Hem hacı olur, hem günaha girer... Hem hoca olur, hem günaha girer... Hem

müslüman olur, hem kâfirlere yakışan iş yapar... Hem mü'min olur, hem imana sığmaz işler yapar... Çünkü, görmüyor ki önünü, sonunu... Hedefini bilemiyor ki... Karanlıkta kalmış. Bu tarafa döndürürsen –körebe oyunundaki gibi– bu tarafa gidiyor. Şu tarafa döndürürsen o tarafa gidiyor. Hedefi görmüyor, ana hedefi...

İslâm'ın ana hedeflerinden biri, müslümanların birbirini sevmesi ve birbirleriyle kardeş olmasıdır. Çok mühim hedef... Fevkalâde mühim hedef... Bunu böyle yapmaya da çok mükâfatlar koymuştur Allah-u Teâlâ Hazretleri...

Müslüman müslümanla muhabbet içinde oldu mu, çok mükâfat var... Müslümanların arasındaki muhabbeti arttırmaya yarar bir iş yaptın mı, çok sevap var... Müslümanların birliğini dağıtmaya matuf, müslümanları birbirlerine düşman edecek, müslümanları birbirine kırdıracak işler yaptın mı, fitne fesat çıkarttın mı, öldürmekten de beter...

Bak hadis-i şerifte okudum ki, Peygamber SAS şöyle buyurmuş:²

هَجْرُ الْمُسْلِمِ أَخَاهُ كَسْفِكَ دَمِهِ

(ابن قانع عن أبي حنيفة السلمي ويقال خراش الأسلمي)

(*Hecru'l-müslimi ehâhu kesefki demihî*)
“Müslümanın kardeşiyle alakayı kesmesi, onu kesip kanını akıtması kadar kötüdür.” buyrulmuştur.

² Deylemi, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.IV, s.346, no:7002; Ebu Hudred es-Sülemi RA'dan.

Kenzü'l-Ummal, c.IX, s.32, no:24789; *Camiü'l-Ehadis*, c.XXII, s.322, no:25007.

Neden? Muhabbete aykırı... Muhabbete aykırı olduğu için. Müslümanın müslümanı sevmesi gerektiği için. Sevgiye aykırı oldu mu, günah!

İşte burada da onun bir misalini görüyoruz. Demek ki, elinden hiç bir şey gelmese bile, parası yok, pulu yok, iş imkânı yok; müslüman müslüman kardeşini şu tatlı diliyle teselli edecek. Ta'ziye derler buna...

“—Kardeşim senin filanca yakınının vefat eylemiş, Allah sana ömür versin! O da iyi insandı, Allah onun da kabrini pürnur eylesin, mekânını cennet eylesin!”

“—Kardeşim geçen gün öğrendim ki, dükkânına şöyle bir sıkıntı gelmiş. Ne yapalım, dünya hayatının şeyleri... Allah buradan bir ziyan vermiş gibi görünür ama öbür taraftan başka bir kapı açar, daha çok verir. Teselli ol, üzülme kardeşim...”

Veyahut:

“—Çocuğun şöyle yapmış ama haydi düzelir!” filan diye gönül almak, gönül yapmak, Kâbe bina etmek kadar sevaplı bir şey... Hiç de dikkat etmediğimiz bir şey. Okumuyoruz ki, veyahut sözlerin kıymetini anlamıyoruz.

Bence şimdi bugün, ben bu hadis-i şerifi okusam, söylesem, insem yeter... Çünkü bir bilgiyi öğrenmekten maksat ne? Tatbik etmek. Şunu okuyup tatbik etmezsek, şunu okuyup kardeş kardeşi gıybet ederse, şunu okuyup kardeş kardeşin aleyhinde çalışırsa, şunu okuduğu halde kardeş kardeşe husumet beslerse; olmaz... Tatbik edeceğiz, duyduğumuzu tatbik edeceğiz.

b. Belâlara Sabretmenin Karşılığı

Ebû Saîd el-Hudrî Hazretleri'nden rivâyet edilmiş bir hadis-i şerif... Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:³

مَا مِنْ مُؤْمِنٍ يُصِيبُهُ صُدَاعٌ فِي رَأْسِهِ أَوْ شَوْكَةٌ
تُؤْذِيهِ فَمَا سِوَى ذَلِكَ، إِلَّا رَفَعَهُ اللَّهُ بِهَا دَرَجَةً يَوْمَ
الْقِيَامَةِ، وَكَفَّرَ عَنْهُ بِهَا خَطِيئَةً

(حل. كر. عن أبي سعيد)

RE. 387/7 (*Mâ min mü'minin yusîbuhù sudâun fî re'sihî, ev şevketün tü'zîhi, femâ sivâ zâlike, illâ rafeahu'llâhu bihâ dereceten yevme'l-kiyâmeti, ve keffera anhu bihâ hatîeh.*) *Sadaka rasûlü'llâh, fî mâ kâl, ev kemâ kâl.*

Ebû Saîd el-Hudrî RA, Peygamber SAS'in huzuruna girmiş. Bakmış ki ızdırap içinde, sıkıntısı var... Rasûlüllah SAS hasta, ağrısı, sızısı var, çok sıkıntı çekiyor. Elini şöyle mesh eylemiş mübarek Rasûlüllah Efendimiz'in vücuduna:

“—Ya Rasûlallah, çok sıkıntı çekiyorsun, ıstırabın çok!” diye söylemiş.

Onun üzerine Peygamber SAS Efendimiz, bu şimdi okuduğum hadis-i şerifi buyurmuş. Ne buyurmuş dinleyelim:

³ Beyhakî, *Şuabü'l-İmân*, c.VII, s.168, no:9876; Taberânî, *Müsnedü's-Şâmiyyîn*, c.II, s.220, no:1223; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimâşk*, c.XI, s.472, no:1156; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.VI, s.85; Ebû Saîd el-Hudrî RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.III, s.339, no:6838; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.XIX, s.245, no:20677.

(*Mâ min mü'minin yusûbuhù sudàun fî re'sihî*)
“Hiç bir mü'min kul yoktur ki, ona başında bir baş ağrısı musallat olsun, yâni başı ağrısın; (*ev şevketün tü'zîhi*) veyahut onu ezâlandırان bir diken batsın, veyahut ona bir başka sıkıntı gelsin, böyle rahatını kaçıran bir üzüntü, sıkıntı, hastalık gelsin, (*femâ sivâ zâlike*) veya bu saydığım iki şeyden başka bir musibet gelsin; (*illâ rafeahu'llàhu bihâ dereceten yevme'l-kıyâmeti*) Allah muhakkak, bu başına gelen musibetten dolayı, cennette onun derecesini bir derece daha yükseltir; (*ve keffera anhu bihâ hatîeh*) ve onun bir günahına keffaret eyler.”

Onun için, en yüksek mertebelere peygamberler çıkmış. Başka bir hadis-i şerifte buyrulmuş ki:⁴

⁴ Muhtelif lafızlarla: İbn-i Mâce, *Sünen*, c.XII, s.30, no:4013; Buhârî, *Edebü'l- Müfred*, c.I, s.179, no:510; Hâkim, *Müstedrek*, c.I, s.99, no:119; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.II, s.312, no:1045; Taberî, *Tehzîbü'l-Âsâr*, c.V, s.460, no:2476; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.VII, s.142, no:9774; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.III, s.372, no:6325; Ebû Saîd el-Hudrî RA'dan.

Tirmizî, *Sünen*, c.VIII, s.417, no:2322; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.I, s.172, no:1481; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.VII, s.160, no:2900; Hâkim, *Müstedrek*, c.III, s.386, no:5463; Dârimî, *Sünen*, c.II, s.412, no:2783; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.II, s.143, no:830; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.IV, s.352, no:7481; Begavî, *Şerhü's- Süneh*, c.III, s.26; Bezzâr, *Müsned*, c.I, s.205, no:1159; Tayâlisî, *Müsned*, c.I, s.29, no:215; Abd ibn-i Humejd, *Müsned*, c.I, s.78, no:146; Tahavî, *Müşkilü'l- Âsâr*, c.V, s.189, no:1832; Sa'd ibn-i Ebî Vakkas RA'dan.

Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.VI, s.369, no:27124; Hâkim, *Müstedrek*, c.IV, s.448, no:8231; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XXIV, s.244, no:626; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.VII, s.142, no:9776; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.IV, s.352, no:7482; İshak ibn-i Râhaveyh, *Müsned*, c.V, s.259, no:2413; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.I, s.212, no:808; Ebû Ubeyde ibn-i Huzeyfe, halası Fatıma bint-i Yemân RA'dan. *Mecmaü'z-Zevâid*, c.III, s.12, no:3740; *Kenzü'l-Ummâl*, c.III, s.326, no:6778- 6784; *Keşfü'l-Hafâ*, c.I, s.130, no:371; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.IV, s.420, no:3468-3473.

أَشَدُّ الْبَلَاءِ عَلَى الْأَنْبِيَاءِ

(Eşeddü'l-belâyâ ale'l-enbiyâ') “En büyük belâlar, sıkıntılar, imtihanlar, meşakkatler peygamberlere gelmiştir.” Sabrettikçe derecesi artıyor, sabrettikçe derecesi artıyor...

Bak o sıkıntı içinde biz olsak, ah ederiz, vah ederiz. Rasûlüllah SAS Efendimiz ne diyor:

“—Merak etme, üzülecek bir şey yok, derece artıyor!” diye kendisine geleni teselli ediyor.

Bundan çıkacak ders şudur kardeşlerim:

Bu dünya hayatının sıkıntıları, rahatsızlıkları olur. Hastalık olur, başı ağrır insanın, vücudunun bir yerine bir sıkıntı gelir, ayağı hasta olur, midesi hasta olur vs... Aman şikâyet etmeyin! Şikâyet etmeyin, feryadı basmayın, ah vah etmeyin, tenkit etmeyin, isyan etmeyin!

“—Ben namaz da kılıyorum, oruç da tutuyorum, zekât daveriyorum; nereden geldi bu hastalık bana?”

“—E, niye gelmesin kardeşim? İnsanoğlu işte, hepsi bunların gelir... Peygamberlere de gelmiş. Gelmeseydi onlara gelmeyecekti. Yâni, bunun gelmesi kötülükten dolayı değil, merak etme! Buna sabredince derecen artacak. İnsan lütuf içinde de, kahır içinde de, böyle yetişe yetişe yükselir, kâmil müslüman olur. Bazen öyle gelir, bazen böyle gelir.”

Müslümanlar bazı harpler yaptılar, bir kısmında kazandılar bir kısmında da kaybettiler. Hem Peygamber Efendimiz'in komutan olduğu

harpte bile, bazı sıkıntılar olabildi. Neden? Söz dinlemediler, gönüllerine başka şeyler düştü, Rasûlüllah'ın emrine tam uymadılar veyahut kendilerini, adetlerinin çokluğunu beğendiler; Allah imtihan ediyor. O musibetlerde de imtihan var.

Onun için, büyükler diyorlar ki, bu çeşit böyle musibetler geldi mi, bunlara şefkat tokatları derler. Yâni, yapma bakalım bir daha diye şöyle bir terbiye şeyleri oluyor. Allah gene afiyet versin... Allah afiyet versin... Yalnız, başınıza bir felâket, musibet gelince dişinizi sıkın ki, derece var arkasında... Sabrettiğiniz zaman büyük derece var.

Peygamber SAS Efendimiz'e bir kadın geldi, üzerindeki bir hastalığın şifâ bulmasını istedi:

“—Yâ Rasûlallah! Ben saralanıyorum, saralanınca da açılıyorum, Allah'a benim için dua buyurunuz!” dedi.

Rasûlüllah SAS Efendimiz:

“—Ey kadın, istersen hastalığına sabret, mukabilinde Allah sana cennetini nasib etsin! İstersen âfiyet vermesi için Allah'a dua edeyim; o sıkıntın geçsin.” buyurdu.

Kadın:

“—Yâ Rasûlallah! Hastalığıma sabrederim, dedi. Ancak hastalanınca ben açılıyorum. Açılmaklığım için Allah'a dua buyurun!” diye ricâ etti.

Rasûlüllah SAS Efendimiz dua etti, edeb yerleri açılmaz oldu.

c. Allah'tan Afiyet İsteyin!

Şu nükteyi de unutmayın:⁵

أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَادَ رَجُلًا مِّنَ
الْمُسْلِمِينَ قَدْ صَارَ مِثْلَ الْفَرِّخِ، فَقَالَ لَهُ رَسُولُ
اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: هَلْ تَدْعُوا اللَّهَ بِشَيْءٍ أَوْ
تَسْأَلُهُ إِيَّاهُ؟ قَالَ: نَعَمْ، كُنْتُ أَقُولُ: اللَّهُمَّ مَا
كُنْتُ مُعَاقِبِنِي بِهِ فِي الْآخِرَةِ، فَعَجِّلْهُ لِي فِي
الدُّنْيَا، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ:
سُبْحَانَ اللَّهِ، لَا تُطِيقُهُ أَوْ لَا تَسْتَطِيعُهُ، فَهَلَّا قُلْتُ:
رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً، وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً،
وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ. قَالَ: فَدَعَا اللَّهَ، فَشَفَاهُ

(حم. عن أنس)

⁵ Müslim, *Sahîh*, c.IV, s.2068, no:2688; Tirmizî, *Sünen*, c.V, s.521, no:3487; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.107, no:12068; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.III, s.217, no:936; Buhârî, *Edebü'l-Müfred*, c.I, s.253, no:728; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.VI, s.404, no:3759; İbn-i Ebî Şeybe, *Musanef*, c.VI, s.43, no:29340; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.VII, s.237, no:10147; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.VI, s.260, no:10892; İbn-i Asâkir, *Mu'cem*, c.I, s.269, no:542; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.II, s.329; Abd ibn-i Humeyd, *Müsned*, c.I, s.411, no:1399; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.II, s.491; Tahavî, *Müşkilü'l-Âsâr*, c.V, s.55, no:1726; Taberânî, *Dua*, c.I, s.560, no:2016; Abdullah ibn-i Mübârek, *Zühd*, c.I, s.347, no:973; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.VII, s.216; Zehebî, *Tezkiretü'l-Huffâz*, c.IV, s.1357, no:1103; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.II, s.111, no:3199; Süyûtî, *Câmiu'l-Ehâdis*, c.XIII, s.226, no:12987.

(*Enne rasûla'llâhi salla'llâhu aleyhi ve sellem, âde racülen mine'l-müslimîn*) “Bir keresinde Peygamber SAS Efendimiz müslümanlardan bir hastayı ziyarete gitti. (*Kad sâra misle'l-ferh*) Adamcağız kuş yavrusu gibi kalmış hastalıktan...” Yâni erimiş, ufalmış, küçülmüş. Hani bir deri bir kemik deriz ya, öyle bir hale gelmiş demek ki...

(*Fekâle lehû rasûlü'llâh salla'llâhu aleyhi ve sellem*) Rasûlüllah SAS Efendimiz ona dedi ki:

(*Hel ted'u'llâhe bi-şey'in ev tes'elühû iyyâhu*) “Sen Allah’a hiç dua etmez misin, nedir bu halin?”

(*Kâle*) Adam cevap verdi Peygamber Efendimiz’e: (*Neam*) “Evet dua ederdim, etmez olur muyum? (*Küntü ekülü*) Derdim ki ben duada: (*Allâhümme mâ künte muâkîbî bihi fi'l-ahireti, feaccilhu lî fi'd-dünyâ*) ‘Yâ Rabbi, bana ahirette vereceğini dünyada ver!’ derdim. ‘Ahirette çekmek zor olur, bu dünya hayatı zaten gelip geçici, ne vereceksen bu dünyada ver de, ahirette rahat edeyim.’ derdim, böyle dua ederdim yâ Rasûlallah!” deyince, (*Fekâle lehû rasûlü'llâh salla'llâhu aleyhi ve sellem*) Bunun üzerine Peygamber SAS Efendimiz ona dedi ki: (*Sübhâna'llâh, lâ tutîkuhû*) “Sübhâna'llâh, sen bunu yapamazsın, buna takat getiremezsin! (*Fehellâ kulte*) Şöyle söyleyeceksin:

(*Rabbenâ âtinâ fî'd-dünyâ haseneten, ve fî'l-âhireti haseneten, ve kınâ azâbe'n-nâr.*) ‘Yâ Rabbi bize dünyada da iyilik ver, ahirette de iyilik ver. Bizi cehennem azabından koru!’ (*Bakara, 2/201*) diyeceksin!” dedi.

(*Fedeallàhe*) “Allah’a dua etti, (*feşefâhu*) Allah da şifasını verdi.”

Peygamber SAS Efendimiz başka bir hadis-i şeriflerinde buyurdu ki:⁶

⁶ Buhârî, *Sahîh*, c.III, s.1082, no:2804; Hâkim, *Müstedrek*, c.II, s.87, no:2413; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.VI, s.513, no:33422; Beyhakî, *Sünenü’l-Kübrâ*, c.IX, s.76, no:17857; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XXI, s.477; Abdullah ibn-i Ebî Evfâ RA’dan.

Tirmizî, *Sünen*, c.V, s.534, no:3514; Hz. Abbas RA’dan. Tirmizî, *Sünen*, c.V, s.576, no:3594, Enes ibn-i Mâlik RA’dan.

Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.I, s.8, no:46; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.III, s.230, no:950; Ebû Ya’lâ, *Müsned*, c.I, s.96, no:97; Bezzâr, *Müsned*, c.I, s.79, no:24; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.VI, s.23, no:29182; Beyhakî, *Şuabü’l-İman*, c.II, s.161, no:1440; Neseî, *Sünenü’l-Kübrâ*, c.VI, s.221, no:10720; Ebû Nuaym, *Hilyetü’l-Evliyâ*, c.V, s.135; Mizzî, *Tehzîbü’l-Kemâl*, c.IV, s.354, no:814; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.IX, s.392; Hz. Ebû Bekir RA’dan.

Hâkim, *Müstedrek*, c.III, s.40, no:4342; Taberânî, *Mu’cemü’s-Sağîr*, c.II, s.65, no:790; Câbir ibn-i Abdullah RA’dan.

Taberânî, *Mu’cemü’l-Kebîr*, c.IX, s.110, no:8574; Abdü’r-Rezzak, *Musannef*, c.XI, s.179, no:20266; Beyhakî, *Şuabü’l-İman*, c.V, s.291, no:6692; Abdullah ibn-i Mübârek, *Zühd*, c.I, s.313, no:897; Buhârî, *Târih-i Kebîr*, c.VII, s.22, no:100; Abdullah ibn-i Mes’ud RA’dan.

Taberânî, *Mu’cemü’l-Kebîr*, c.XVII, s.246, no:687; Abd ibn-i Humeyd, *Müsned*, c.I, s.106, no:237; Ebû Mes’ud el-Ensârî RA’dan.

Abdü’r-Rezzak, *Musannef*, c.V, s.250, no:9518; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.VI, s.513, no:33418; Abd ibn-i Humeyd, *Müsned*, c.I, s.134, no:330; Taberânî, *Dua*, c.I, s.328, no:1071; Abdullah ibn-i Amr RA’dan.

Taberânî, *Müsnedü’ş-Şâmiyyîn*, c.III, s.282, no:2264; Ebû Hüreyre RA’dan.

Kenzü’l-Ummâl, c.II, s.734. no:4922, 4923; *Mecmaü’z-Zevâid*, c.V, s.592, no:9681 ve c.VI, s.374, no:10483; *Câmiü’l-Ehâdîs*, c.XIII, s.1, no:1241.

سَلُوا اللَّهَ الِ عَافِيَةَ

(ت. عن عباس؛ ت. عن أنس؛ حم. حب. ع. ش. هب. ن. حل. عن أبي بكر)

(*Selü'llàhe'l-àfiyeh*) “Allah’tan bir şey istediğiniz zaman, afiyet isteyin! Hastalıktan, üzüntüden, gamdan, kederden selâmet isteyin!”

Bakın, Peygamber SAS’in tavsiye ettiği dua Kur’an-ı Kerim’deki bir dua, ne güzel bir dua:

رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً

وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ

(البقرة: ٢٠١)

(*Rabbenâ âtinâ fi'd-dünyâ haseneten ve fi'l-âhireti haseneten ve kınâ azâbe'n-nâr*) “Ya Rabbi, bize dünyada da iyilik ver, güzellik ver; ahirette de iyilik, güzellik ver. Bizi cehennem azabından koru!” (Bakara, 2/201)

Biz onu isteriz; ama onun hikmetinden sual olunmaz, o her şeyi en güzel yapar. Ne dilerse öyle yapar, ama en güzelini yapar. Ona da sabretmek lâzım!

İsterken sana düşen şey de, sen istediğin zaman, istemen gerektiği yerde güzel şeyleri iste... Afiyet iste, zenginlik iste, rahatlık iste, mutluluk iste, sağlık iste... Ne istersen iste...

Ama istediğin gibi olmayınca, feryadı basma! Çünkü bazen olmamasında fayda vardır. Sen zenginlik istersin, zengin olduğun zaman müslümanlıktan kopacaksın belki... Belli olmaz,

onun için hayırlısını istese her şeyden... Bir üzüntülü bir şey geldiği zaman da, sabretmeyi öğren ki, büyük ecir var.

d. Komşuların Hüsn-ü Şehadeti

Şu hadis-i şerifi bak can kulağıyla dinleyin ki, Ahmed ibn-i Hanbel’de, İbn-i Hibban’da daha pek çok yerlerde, *Müstedrek*’te var... Enes ibn-i Mâlik RA’dan rivâyet edilmiş bir hadis-i şerif. Peygamber SAS buyurmuş ki:⁷

مَا مِنْ مُسْلِمٍ يَمُوتُ، فَيَشْهَدُ لَهُ أَرْبَعَةٌ مِنْ أَهْلِ أَبِيَاتٍ
مِنْ جِيرَانِهِ الْأَدْنَيْنِ، أَنَّهُمْ لَا يَعْلَمُونَ مِنْهُ إِلَّا خَيْرًا،
إِلَّا قَالَ اللَّهُ: قَدْ قَبِلْتُ عِلْمَكُمْ فِيهِ، وَغَفَرْتُ لَهُ مَا
لَا تَعْلَمُونَ

(حم.ع.حب.حل.هب.ض.ك.عن أنس)

RE. 387/8 (*Mâ min müslimin yemûtü feyeşhedü lehû erbaatü ehli ebyâtin min cîrânihî el-edneyn, innehüm lâ ya’lemûne minhû illâ hayran, illâ kâle’llâhu: Kad kabiltu ilmeküm fîhi ve gafertu lehû mâ lâ ta’lemûn.*)

“Hiç bir müslüman yoktur ki, ölür de onun çevresindeki evlerin ahalisinden dört kişi onun hakkında, ‘Biz onda hayırdan başka bir

⁷ Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.242, no:13565; Ebu Ya’la, *Müsned*, c.VI, s.199, no:3481; İbn-i Hibban, *Sahih*, c.VII, s.295, no:3026; Hâkim, *Müstedrek*, c.I, s.534, no:1398; Ebu Nuaym, *Hilyetü'l-Evliya*, c.IX, s.252; Enes ibn-i Malik RA’dan. *Kenzü'l-Ummal*, c.XV, s.685, no:42743; *Camiü'l-Ehadis*, c.XIX, s.276, no:20750.

şey bilmiyorduk, iyi bir insan biliyorduk.’ diye hüsn-ü şehadet ederse; Allah-u Teâlâ Hazretleri bu şehadet üzerine buyurur ki:

(*Kad kabiltü ilmeküm fîhi*) “Onun hakkındaki bu bilginizi ben kabul ettim, sizin dediğinizi doğru kabul ettim; (*gafertü lehû mâ lâ ta’lemûn*) bilmediğinizi, sizin bilmediğiniz şeyleri örttüm, affeyledim, mağfiret eyledim!” buyurur.

Şimdi bu güzel hadis-i şerifi, bu müjdeli hadis-i şerifi biraz daha açıklayalım:

Burada bakın, (*Mâ min mü’minin*) demiyor, (*Mâ min müslimin*) diyor. “Hiç bir müslüman yoktur ki...” Müslüman ne demek? Müslümanlık, insanın ilk önce kendisi götürüp, Allah-u Teâlâ Hazretleri’nin kulluğuna teslim etmesi demek.

“—Ben müslüman oldum!” ne demek?

“—Geldim ya Rabbi, artık sana kul olacağım, senin sözünü dinleyeceğim, senin yolunda yürüyeceğim!” demek. Askere kayıt gibi bir şey yâni.

İman; uğraş, didin, incele, öğren, öğren, öğren; ondan sonra insanın kalbine giren bir pırıltılı nurdur o... İlk başta olmayabilir, ilk başta sen teslim olursun. Askere girersin, ondan sonra rütbeler gelir, yükselir.

Burada müslüman diyor yâni, daha ilk şeyden söylüyor. “Hiç bir müslüman yoktur ki, dört kişi onun etrafındaki evlerden onun hakkında hüsn-ü şahadette bulunursa... ‘Biz bunu iyi biliyorduk, biz onun hakkında hayırdan başka bir şey bilmiyorduk!’ deyiverirse, dört kişi...

Allah onların bu bilgilerini doğru kabul eder ve onların bilmediği gizli kabahatlerini afv u mağfiret eder.”

Ne kadar kerîm Mevlâmız. Bizim ne hallerimizi biliyor. Ne hallerimizi biliyor, ne isyanlarımız var, ne suçlarımız var, ne kusurlarımız var, neler ettik, ne kusurlar işledik, ne kabahatler işledik; ödümüz patlar insanlar bilirse diye.

Onun için, evliyaullahtan bazıları demişler ki... Biz sevaplarımızı herkese göstermek istiyoruz ya, “Namaz kıldığımızı bilsinler, tesbih çektiğimizi bilsinler, zekât verdiğimizizi bilsinler. ‘Bu salih adamdır, mü’min adamdır, takvâ ehli insandır, iyidir, hoştur.’ desinler!” demez miyiz umumiyetle? Yâni, hakkımızda medh olmasını, iyi şeyler söylenmesini isteriz. “Öyle samimiyet olmaz!” diyorlar. “Günahlarımızı da bilsinler bakalım, günahlarımızı da bilsinler!” deyin bakalım...

Öyle diyenler de olmuş yâni, tasavvuf ehli içinden, inadına kabahatlerini söyleyenler olmuş:

“—Sen bana ne hürmet ediyorsun? Sen beni ne sanıyorsun? Ben Allah’ın kusurlu, günahkâr bir kuluyum!” diye, böyle kendisine melâmet çekici, kabahatlerini de söylüyor. Mert insan, samimi insan, “Allah’ın bildiğini kuldan saklamak olur mu?” gibilerden kabahatlerini de saklamıyorlar.

Bazıları öyle yapmışlar. Yâni, riya olmasın diye, kabahatlerini de ortaya dökmüşler.

Amma bizim yolumuzda, bizim terbiyemizde öyle değil. Bizim büyüklerimiz diyorlar ki:

“—Allah bilir de kul bilmezse, afv u mağfiret eder. Yayıp söylersen, aşikâre olursa olmaz.”

Sonra kusurun bilinmesinden, başkalarına “Bak filanca da kusurluymuş!” filan diye cesaret gelir, daha başka mahzurlar çıkar. Onun için biz öyle o melâmet yolunu tutmuyoruz. Ama öyle kabahatlerini de böyle dobra dobra söyleyebilen, Allah’ın samimi kulları da çıkmış.

Hele bir tanesi hoşuma gitti. Ziyaretine gitmişler mübareğın.

“—Hoş geldiniz, niye geldiniz?” diyor.

Diyorlar ki:

“—Seni ziyaret etmeye geldik. Yâni, sen iyi bir insansın diye...”

Başlamış ağlamaya...

“—Siz böyle ziyarete geldiğinize göre, Allah size ecrinizi kat kat ihsan edecek; ama gelelim bana...” diyor. “Ben kimim, ben kimim yâhu ziyaret edilecek? Abidlerden miyim? Vallâhi değilim!” diyor. “Zahidlerden miyim? Vallahi değilim... Takvâ ehlinden miyim? Vallahi değilim. Gençliğimde fasıktım. İhtiyarladım mürâî oldum.” diyor.

Yâni, “Geçliğimde çok kabahatler işledim, ihtiyarladım; şimdi güya namaz kılıyor görünüyorum; ama gene riyakârım!” falan diye, böyle bir kötölemiş kendini o cemaate karşı... Halbuki Allah’ın evliyaullahından bir kimse yâni.

Onlar haddini bilip, edep ile boynunu bükmüşler.
Sana ne oluyor, bize ne oluyor yâni?

*Muhannetin karnı doysa pilava;
Feyzi, bereketi tavada sanır.
Üç kuruşluk bir mum alsa, yandırsa;
Cümle kâinatı ziyada sanır.*

Üç kuruşluk mumla cümle kâinat aydın olur mu? Nedir yaptığın şey? Öğünüyorsun... Allah'ın hangi nimetinin karşılığı olur?

Allah-u Teâlâ Hazretleri bizim her şeyimizi biliyor; ama bir sıfatı da Gaffarü'z-zünûb... Günahları afv u mağfired ediyor, örtüyor, kimseye göstermiyor. Mağfired ne demek? Örtmek demek. Allah günahlarımızın üstüne bir örtü çekiyor, kimseyi ona muttali kılmıyor, bildirmiyor, örtüyor. Onun için Kuddusî Hazretleri buyurmuş ki... O evliyaullahtan bir zat, Allah şefaathlerine nâil eylesin o mübareklerin...

*Adın senin gaffar iken,
Ayb örtücü settar iken,
Kime varam sen var iken,
Cürmüm ile geldim sana!*

*Hadden tecâvüz eyledim,
Derya-yı zenbi boyladım,
Ma'lûm sana ben neyledim,
Cürmüm ile geldim sana!*

İtiraf ediyor, "İşte cürmümle geldim, kapında el pençe, divan durdum, neylersen hakkındır, hepsine lâyığım. Cehennemine atsan, çok kabahat işledim, lâyıık, adaletindir. Ama tutup

da cennetine sokarsan, lütuf, kerem sahibisin, o da ihsanından, fazl u kereminden; yaparsan yaparsın...” diye boynunu bükmüş, öyle söylemiş.

Bizim bir tutulacak yanımız yoktur, bizi ne kurtaracak? Allah’ın rahmeti... Merhamet ederse, lütfederse kurtuluruz. Ama bak Allah-u Teâlâ Hazretleri ne buyuruyor:

“—Dört komşunun şahadeti, müslüman kulu kurtarıyor. Hadi ben onun ne mal olduğunu biliyorum; ama sizin şahitliğinizi kabul ettim!” buyuruyor Allah-u Teâlâ Hazretleri... “Ben onun ne kadar günahkâr olduğunu biliyorum; ama madem siz öyle şehadet ettiniz, onun hakkındaki şu bilginizi, şu şehadetinizi kabul ettim, onun sizin bilmediğiniz öteki kusurlarını affettim!” diyor.

Yâ *Gaffâre’z-zunûb*, yâ *Settâre’l-uyûb*! Ne güzel Allah’a kulluk etmek... Ne mutlu bize, onun kulluğunu az çok duyabiliyoruz. Allah bizi kendisine kulluktan ayırmasın... Divanından kovmasın, kapısından tard eylemesin...

Şimdi o sözü bir şeye bağlayayım. Çünkü, her lafın arkasından bizim yapacağımız bir şeye bağlamak lâzım ki, anlasın kardeşlerimiz... Bak, evinin etrafındaki dört komşu sana şehadet eder mi, etmez mi, onu hespla bir... Yanındaki komşuyla aran nasıl? Alt kattaki komşundan ne haber? Üst kattaki komşuyla durum ne alemde? Üstünde tepinirsin, kapıyı kapatırsın, çöpü dökersin, suyu atarsın, çocuğunu döversin, bilmem şöyle böyle ise; bak şehadet etmezse, o tarafını da düşün işin!

Onun için, komşuya biraz fazlaca iltifat etmek lâzım! Evde bir tatlı pişti mi, oradan bir tabağın içine koy götür! Bir yardım yapabilirsen yap, bir hizmetine koşabilirsen koş! Etrafında biraz pervane gibi dön! Komşu komşuya lâzım! Bak dünyada da lâzım, ahirette de, öldükten sonra da bak faydası olacak. Onun güzel şehadetini kazanmaya gayret et!

“—Öldü yâ, oh! İyi ki öldü yâhu, iyi ki öldü. Ölmeseydi mahvolmuştuk yâhu. Sabah, akşam illallah! Neydi, ses de çıkartamıyorduk. Şerli bir kimseydi!” derlerse, ne yaparız?

Onun için, komşularla iyi geçinmeye dikkat edin!

Çok utanıyorum: Bir apartmana gittik, bir kardeşin evini arıyoruz; kapıyı çaldık:

“—Filanca kimse burada mı oturuyor?”

“—Hiç duymadım, tanımıyorum!” dediler.

Allah Allah, yanlış bir apartmana mı geldik? Adrese baktık, burası filanca sokak değil mi?

“—O...”

“—Şu numara değil mi?”

“—Şu...”

“—Üç numaralı daire nerede?”

“—Altta, altta...” dedi.

Neyse, indik alta, kapıyı çaldık bizim arkadaş oradaymış. Üstteki komşunun haberi yok. Böyle ahbaplık olur mu, böyle komşuluk olur mu? İslam’da böyle değildi ki bu iş...

Müslümanlıkta böyle değildi, biz müslümanlığı gericilik saydık, çağdışı saydık, İslâm'dan gayri nizamlara bel bağladık, gönül bağladık; sandık ki bizi geri bırakan bu İslâm'dır, bu imandır... Kâfirlerin bizim aleyhimize söylediği sözleri, biz kendimiz doğru sandık. Kendi aleyhimize not verdik. İslâm'ı kötü bir şey olarak, kurtulunması gereken bir sistem olarak düşündük, ona biz de kâfirlerle beraber hasım olduk, attık cemiyetimizden, cemaatimizden dışarı...

“—Aman, müslümanlık mı? Aman eksik olsun!” diye “Çağdışı, çöl kanunu, bilmem ne...” dedik, bu hale geldik...

Şimdi işin acıplığına bak ki, Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin hikmetinden sual olunmaz; bu sefer o kâfirlerin içinden bazıları müslüman olmuyorlar mı? Ölür müsün, öldürür müsün? Hadi bakalım, şimdi ayıkla pirincin taşını... Şimdi bizim kâfircikler, o kâfircikleri dinleyip İslâm'a karşı çıktılar. Bu kâfirciklerin hali ne olacak? Akıl öğrendikleri, akıl aldıkları kâfirler imanın, İslâm'ın kıymetini anlayıp müslüman olmaya başladılar. Bu bizim kâfircikler ne yapacaklar şimdi? Çok acıyorum... Dönemiyorlar da kolay kolay, erlik var... O da erlik değil aslında ya...

Nuh diyor, peygamber demiyor. Ya Nuh, peygamberlerden bir mübarek peygamberdi. Madem Nuh dedin, peygamber de de, *aleyhi's-selâm* da de... Ne olur, kabul ediver hakkı... Edemiyor...

Yâhu o adam sosyalistlerin, komünistlerin başyken sen onu hoca bildin, onun peşinden gittin. Onun ağzıyla geldin, bizim dinimize, imanımıza çattın, İslâm'ın karşısına geçtin, Şimdi o adam müslüman oldu. Ona komünistlikte, sosyalistlikte, kafirlikte uydun da; müslüman olunca niye uymuyorsun? Sübhànallâh!

Benim aklım küçük, çok ermiyor böyle şeylere, anlayamıyorum. Düşünüyorum, taşıyorum... Cık, bir türlü akla, mantığa sığdıramıyorum. Nasıl oluyor bu iş anlayamıyorum.

“—Ben sana komünistlikte uymaya karar vermiştim, benim âşıklısı olduğum sistem komünizmdir. Hâlâ komünist olsaydın, o zaman uyacaktım. Sen de mi müslüman oldun, sen de gericisin!”

Allah öyle kimseleri müslüman ediyor ki, kardeşlerim, dil uzatmaya cesaretleri yok, dünyaca meşhur adamlar... Öyle kimseleri Allah müslüman ediyor ki, bir kusur bulamaz ki, sağına bakıyor, soluna bakıyor; derya adam... Dev gibi, yüksek ilmi var, bilgisi var, şöhreti var, neresinden tuttursun?

Bizim gibi cahil olsa;

“—Canım cahil, bilmiyor.” der.

Acele karar veren bir kimse olsa;

“—Aceleyle karar vermiş!” der.

Babası dedesi müslüman olsa;

“—Canım, zaten bir müslüman aileden de, onun için soya çekti, soyuna döndü, aslına rucû etti, ondan müslüman oldu.” der.

Babası hıristiyan, dedesi hıristiyan, daha dedesi, daha ötesi hıristiyan... Ama adam profesör, ilim adamı, kitaplar yazmış, mütefekkir, 20. Yüzyıl'ın baş profesörlerinden, hadi, müslüman oluyor. Hadi bakalım! Çok zor bizim kâfirciklerin hali. Bu ara çok fena sıkıştılar... Ne yapacaklarını şaşırdılar. Allah iman nasib eylesin...

Onların da iyiliğini istiyoruz. Bizim bir itirazımız yok. İslâm bizim şahsî malımız değil ki.

“—Kıyısından, köşesinden, ben de şurasından alayım!” derse;

“—Vay benim malımı alıyorsun, bana kalmayacak!” diye bir kavgamız yok.

Buyursun herkes müslüman olsun. Benim sevdiğimi cümle cihan halkı sevsin. Bizim bir şeyimiz yok. Keşke cümle cihan halkı müslüman olsa, Allah'a iman etse, sözümüz sohbetimiz hep kıssa-i canan olsa... Biz onu istiyoruz, herkesin mutlu olmasını istiyoruz. Herkesin mutlu olmasını istiyoruz. Cemiyetin nizam bulmasını istiyoruz kardeşler. Yâni, insanların birbirini sevmesini istiyoruz. Komşunun komşudan haberi olsun istiyoruz. Kimse kimseye zulmetmesin istiyoruz. Bizim istediğimiz ne? Kardeşlik olsun istiyoruz.

“—Bak, Kur'an bizi kardeş etmiş, kardeş olalım!” diyoruz. “Kimse kimseye zulmetmesin!” diyoruz. “Kimse kimseyi istismar etmesin!” diyoruz. “Kimse kimsenin malını boş yere, nâhak yere almasın!” diyoruz. “Mazluma acınsın” diyoruz.

Nedir şu Orta Doğu'nun hali? Elimize küçücük bir şey batsa, bir kıymık batsa, sabahtan akşama şişip zonklıyor, üzüntü duyuyoruz... Bombalar

patlıyor, insanlar ölüyor, evler yıkılıyor, bacaklar kopuyor, kollar gidiyor... Yazık değil mi, onların canları yok mu?

Bir karıncanın üstüne bassan, eğri eğri yürümeye başlasa, insanın yüreği dayanamıyor.

“—Hay Allah, üzdüm hayvanı, ezdim; bacağını hareket ettiremiyor.” filan diye üzülüyoruz.

İnsanlar eziliyor. Biz bu zulmün olmamasını istiyoruz. Emperyalizm insanları köle etmek istiyor, sömürmek istiyor, başkasının memleketine sahip olmak istiyor. Şairin birisi dua etmiş o hatırıma geldi... Diyor ki:

“—Biz kusurluyuz, biliyorum, çok kusurumuz var da, halka, mahlûkata sevgiden gayrı kusur verme ilâhi, kusur verme bana!”

Halka, mahlûkata sevgiden gayrı kusur verme... Bizim kusurumuz bu. E, böyle kusur da çok olsun, daha çok olsun... Üzerimizde olduğundan da daha çok olsun...

Ufuk ufuk açılan lâyezâl fecrini ver,

Fücûr verme bana!

Fesada kullanacaksam en ince zerresini,

Şuur verme ilâhi, şuur verme bana!⁸

Fesada kullanacaksam şuur verme, deli olayım daha iyi...

Fesat çıkmasın...

⁸ Arif Nihat Asya (1904-1975), *Dua* şiirinden.

e. Allah Yolunda Harcamanın Karşılığı

Enes ibn-i Mâlik'ten rivâyet edildiğine göre, Peygamber Efendimiz buyurmuş ki:⁹

مَا مِنْ مُسْلِمٍ يُنْفِقُ مِنْ مَالِهِ زَوْجَيْنِ فِي سَبِيلِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ، إِلَّا دَعَتْهُ الْجَنَّةُ: هَلُمَّ، هَلُمَّ!

RE. 387/9 (*Mâ min müslimin yünfiku min mâlihî zevceyni fî sebîli'llâhi azze ve celle, illâ deathü'l-cenneti: Helümme, helümme!*) “Hiç bir müslüman yoktur ki, Allah yolunda malından iki çift infak etsin de, cennet ona ‘Gel, gel!’ diye seslenmesin, davet etmesin. (*Illâ deathü'l-cenneti*) Cennet onu davet eder: (*Helümme, helümme!*) ‘Buraya gel, buraya gel!’ diye.”

Şimdi, bu iki çift infak etmenin mânâsı nedir diye ulema ihtilaf etmiş. Yâni anlaşılıyor ki, Allah yolunda biraz insan para sarf etti mi, cennet onu davet edecek. Cennet davet edecek...

“—Ey kudreti büyük Mevlâm, biz cennete talibiz. Yâ Rabbi, bize cenneti ver!” diye peşinde koşturup duruyoruz. Bazen öyle haller oluyormuş ki, demek ki, cennet insana tâbi oluyor da, “Gel bana, gel bana!” diyormuş. Sübhanallah, sübhanallah!

Şimdi ne demek iki çift? İki çiftten murad, demişler ki yâni peş peşe, peş peşe; bir defa

⁹ Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.IX, s.355, no:4915; Ebû Avâne, *Müsned*, c.IV, s.502, no:7487; Ebû Zerri'l-Gıfârî RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VI, s.407, no:16292; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.XIX, s.278, no:20754.

verip de, ondan sonra bir atımlık barutu var, verdi duruyor. Öyle değil de, peş peşe, ard arda insan infak ederse, hayrını devam ettirirse mânâsına... İki çift vermekten murad, hani iki çift söz edeceğim, iki iki daha dört, dört tane kelime konuşacağım, nokta, bitti, sükût edeceğim... O mânâyaya değil, ne demek? Peş peşe biraz bir şeyler söyleyeceğim; Türkçe'deki gibi... Belki bu mânâyadır diyorlar.

Veyahut iki çiftten murad; bir ayet-i kerimede buyrulmuş ki:

الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ سِرًّا
وَعَلَانِيَةً فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ
وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ

(البقرة: ٢٧٤)

(*Ellezîne yünfikûne emvâlehüm bi'l-leyli ve'n-nehâri sirren ve alâniyeten felehüm ecrühüm inde rabbihim ve lâ havfün aleyhim ve lâ hüüm yahzenûn.*) “O kimseler ki, mallarından gece ve gündüz, gizli ve âşikâr infak ederler. Onların Allah huzurunda, katında ecirleri mahfuzdur. Allah onlara çok mükâfat ihsan edecek ve onlar korkmayacaklar, korkulu hallere düşmeyecekler, işin sonunda mahzun ve mahrum da olmayacaklar; Allah iltifat edecek, ihsanına gark edecek.” (Bakara, 2/274)

(*Sirren ve alâniyeten*) İki çift infaktan maksat, gizli ve aşikâr... Gizlisi ne zaman, aşikârı ne zaman? Farzların yapılması aşikâr olsa iyi

diyorlar alimler. Neden? Görsün ötekisi de, o da vazifesini bilsin!

“—Bak kardeşim, bu zekâtımdır!” diye veriyorsun. Ötekisi de:

“—Yâhu, bu adam zekât veriyor da, benim de vermem gerekmez mi? Hadi, ben de vereyim. Allah bana bu kadar mal vermiş, ben de zekât vereyim!” diyebiliyor.

Veyahut filanca adam:

“—Dur öğlenin vakti geçmek üzere, ikindi yaklaştı, bana yer gösterin, abdest alayım, şuracıkta namaz kılayım!”

Bakıyorsun havaalanında, yolda, kenarda, benzin istasyonunda... Yer bulursa odada kılıyor, bulamazsa, taşta toprakta kılıyor. Çamursa, paltosunu atıyor yere, “Ben namazı kılacağım!” diyor, gene kılıyor. Bir şey yapıyor yâni, ille vazifesini... Neden? Farz...

“—E, gösteriş yapıyor!”

Kardeşim, sen müslümanlığı bilmiyorsun, bırak gösterişi falan diline dolama! Müslümanın farzlarında gösteriş olmaz. O onun vazifesi, yapmazsa levm olunur, kınanır, ayıplanır. O onu yapacak, onun için yapıyor, onun için kıvranıyor zavallıcık. “Allah’ın emri borç olmasın, o vakit içerisinde ben bu vazifeyi yapayım!” diye yapıyor.

Bakıyorsun, otobüs muavinleri müftü olmuş bizim memlekette... Müftü, sakalı falan yok, muavin müftü:

“—Yolda giderken kılarısn!”

Ben de biliyorum yâ, namaz yolda da kıılır ama, duruversen ne olur? Tekerin patladığı zaman durmuyor musun? Önüne bir şey geldiği zaman durmuyor musun? Trafik sıkıştığı zaman durmuyor musun? Müftü hepsi...

Farzları aşikâr yapacak; hayırları, ötekileri gizli yaparsa iyi... Sağ elinin verdiğini sol eli görmeyecek kadar gizli... Neden? Riya olmasın... Ötekisini niye aşikâr yaptı? Öteki müslümanlar da vazifesini bilsin. Sonra bir de şey var; “Falanca adam hiç zekât vermez, zengindir!” derler. Başkasının dedikodu yapmasına sebep olursun.

“—Zengin, hiç zekât verdiğini görmedik!” derler.

Yâhu senin üstüne lâzım mı, hesabı sana mı ait, o gizli veriyor ama vermiyor sanırlar. Onun için namazı aşikâre kılmak lâzım!

“—Ben gizli kıldım, siz görmeden kıldım.”

Farz namaz, niye gizli kılıyorsun? Aşikâre kıl, çimenin üstünde kıl, herkes görsün! Herkes Allah’a kulluğunu hatırlasın!

Biz Almanya’da bir yerde bulunuyorduk. Namaz vakti sıkıştı. Çimenlerin üstüne yaydık örtüleri, farz namaz, boynumuzun borcu, kılmamız lâzım! Ezan okuduk, kamet getirdik, iki saf olduk kıldık. Biz namaz kılarken, şak şak şak, pırıltılar, bir şeyler; namazı bitirdik. Meğer Polonyalılar gelmiş, bizi görmüşler; resim çekmişler. Flaş ışıklarıymış onlar... Bizim arkadaş gitti:

“—Ne diye çektiniz?” dedi.

Adam diyor ki:

“—Hoşumuza gittiği için çektik. Yâni, böyle bir yerde bile Allah’a ibadeti unutmadınız diye hoşumuza gitti de ondan çektik. İsterseniz filmi çıkartalım; isterseniz biz banyo ettikten sonra, size de bir nüsha gönderelim, adresinizi verin!” dediler.

Memnun oldu yâni... Polonyalı... Bak o hali ile bile tebliğ oluyor. “Müslümanlar vazifesine müdriktir, diyar-ı küfürde bile vazifesini yaparlar.” diye... Ah biz iyi müslüman olsak... Adamların kalpleri açıldı, açılacak; ama biz iyi müslüman olmayınca, tereddüt ediyorlar.

“—Acaba bu yol doğru mu değil? Yoksa batıl mı?” filan diyebizim halimize bakıyorlar, beğenmiyorlar.

Halbuki biz temiz olsak, dürüst olsak, ciddi olsak, gayretli olsak hemen, böyle hazırlar yâni...

Evet; bir ihtimal böyle şeymiş yâni, gizli aşikâr; bir çift sadakadan murad... Daha başka izahlar da var, o izahlara girmeyelim! Cennet insana, “Haydi gel, haydi gel!” dermiş.

Şimdi kardeşlerim, cennetin kapıları vardır. Bir kapısı vardır, namaz kapısı; namaz ehli oradan geçer. Bir kapısı vardır, zekât kapısı; zekât ehli oradan geçer. Bir kapısı vardır, adı *Reyyân*, oruçlulara mahsus kapıdır. Tabii, cennetin kapıları, surları vs. anlatılıyor hadis-i şeriflerde... Ne hakikatler var, ne sırlar varsa, yâni, bir mânâsı da şu olabilir ki: “İşte öyle yaparsa insan, sanki o kapıdan giriyormuş gibi, o vesile ile cenneti bulur!” demek.

Onun için, bu sadakanın da insanı cennete sokan bir şey olduğunu unutmayın!

Biliyorsunuz her şey parayla oluyor. Şurada bir insan kalksa, halis niyetle bir hayırlı bir şey yapmak istese, fikri ortaya atarsın, arkasından keselerin açılması lâzım! Aksi taktirde havada kalır. Hadi, bir mektep açalım da, Kur'an öğretelim. Fena bir şey mi? Değil, iyi bir şey...

Geçen de bize müracaat ettiler, utandım, kızardım, sırtımdan ter aktı... Şişli de bir doktor kardeş, hanımı da doktormuş, müslümanlığa alâka duymuş:

“—Kur'an-ı Kerim'i anlatan bir yer varsa devam edelim de, İslâm'ı öğrenelim, Kur'an'ı öğrenelim!” demiş adam...

Normal değil mi?

“—Kime gidelim, kimden öğrenelim?” demiş.

Ben de buradaki kardeşlere sordum, şöyle Kur'an-ı Kerim'i başından sonra, böyle halktan kimseye, sabahtan akşam yediye sekize kadar çalışıp da, ondan sonra serbest olan kimseye, Kur'an-ı Kerim'i nerede öğreteceğiz, söyler misiniz? Allah'ın kelamı Kur'an-ı Kerim'i insanlara tebliğ edeceğiz; buyurun, söyleyin bakalım, nerede öğretelim, nasıl öğretelim? İşte istiyor doktor... Yok!

“—İmam-hatip okuluna kaydolsun!”

Yâhu bu doktor dedim, duymadın mı? Doktor, mesleği varadamın. Sabah'tan akşama çalışacak. Akşam... Yok bir yer.

“–İmam-hatip’deki hocalar ders versin!” E, nerede verecek? Yer yok veyahut

“–İmam-hatipdeki hocaya söylesen”

“–Kardeşim, benim yirmi altı saat dersim var. Benim başımı kaşıyacak vaktim olmuyor!” diyor. “Yazılı kâğıtlarını mı okuyayım, şunları mı yapayım, böyle mi yapayım, dışarıda ders mi vereyim?” diyor.

Hazırlanmak ister, kolay değil.

Ha, demek ki kadro lâzım. Demek ki:

“–Gel kardeşim, sen İmam-hatip’te öğretmenlik yapma; ama Allah’ın kelâmını şu müslümanlara anlat!” diyeceğiz; gene para lâzım!

Hadi, gene çıktı karşımıza şu meret... Gene para lâzım... Adamın evi var, barkı var, kirası var, parasız bir şey dönmüyor. Buna herhalde otuz kırk bin lira vermek lâzım ki, her ay şey yapsın. Sak şu müslümanları haline... “Türkiye’nin yüzde doksan dokuzu müslümandır!” filan, edebiyat, laf; ama müslümanlığı nereden öğreteceğiz!

“–Filancalar İslâm’ı bilmiyor!”

Bilmiyor; ama kabahat kimin? Nasıl öğreteceğiz, nerede öğreteceğiz? Her şey paraya geliyor, dayanıyor. Onun için kardeşlerim, bu para sevmekle bu iş olmaz. Hepimiz paramızdan biraz fedakârlık yapacağız, Allah rızası için harcayacağız.

Bana verin demiyorum, siz ne yaparsanız yapın paranızı; ama harcayın! Benim de param var, benim de harcamam lâzım! Allah'a çok şükür, ihtiyacım yok... Onun için göğsümü gere gere söylüyorum, onun için size bağırabiliyorum...

Ya bir de muhtaç olsam? Allah korusun, o zaman halim nice olur. Ya sizin elinize baksam? Üç kuruş aldı mı insan, ötekisine söz söyleyemez ki... Yüzü tutmaz, para aldığı insana bir şey diyemez. Bu işleri halletmemiz lâzım!

Onun için, bu parayı sarf etmekle olur. Müslüman parasını Allah yolunda sarf etmek için kazanıyor. Müslüman dosta, düşmana muhtaç olmamak için, ailesini muhtaç etmemek için, kimseye el avuç açtırmamak için kazanıyor; bir... Ondan sonra, İslâm'a yardım etmek için kazanıyor. O paraları Allah onun için veriyor...

Rabia-i Adeviyye'nin bir güzel hikâyesini (Rh.A) gördüm bir yerde, size de söyleyeceğim, dersi bitireceğim. Bak gözlüğü cebime koydum, uzatmayacağım işi... Dizleriniz ağrıdı, biliyorum.

Rabia-i Adeviyye kim? Basra şehrinde yetişmiş bir sâliha hatun; ama asırlarca adı yaşamış. Arif bir kadın, sâliha bir hatun, müttakî bir kadın, nâmı yürümüş: Rabia-i Adeviyye... Kızlarımıza ismini koymuşuz o mübarek hatunun... Bir gün Basra şehrinde, örtülü filan... Bir eli böyle, bir eli böyle gidiyormuş. Böyle kollarını açmış, yumruklarını sıkmış, gidiyormuş.

Acaip bir tavırda, böyle ellerini, yumruklarını sıkmış giderken, Hasan-ı Basrî görmüş. Hasan-ı Basrî, o da Basralı, tabiinden, o da büyük bir alim. Diyor ki:

“—Ey ahiret hatunu! Böyle yumruklarını sıkmışsın da nereye gidiyorsun?”

Dönüyor diyor ki:

“—Ya Hasan, elime iki tane dirhem geçti. Para... Elime iki tane dirhem geçti. Biliyorsun bu meretler ikisi bir araya geldi mi, fitne çıkartırlar, birisi ötekisini bulmasın diye birisini biravucuma aldım, birisini bir avucuma aldım, öyle götürüyorum!” diyor. “İnfak edeceğim, yan yana koyarsam fitne hazırlarlar bunlar!” diyor.

Ne demek istemiş? Ne demek istemiş bu kadıncağız? Ne demek isteyecek, “Para biriktirmeyin!” demek istiyor, “Allah yolunda sarf edin!” diyor. “Yan yana koydunuz mu, fitne çıkar.” demek istiyor.

Biz de para biriktiriyoruz, hadi biriktir bakalım! Bir ev alıncaya kadar biriktir... Evi alıyorsun, gene biriktiriyor. Neden? Bir de araba alıncaya kadar... Arabayı da alıyor, gene biriktiriyor. Neden? “Bir tane daha ev alayım da, onun da kirasıyla geçinirim.” diyor. Peki, gene biriktiriyor. Ondan sonra, “Çocuğuma da olsun...” Peki sana baban mı bıraktı? Sen kendin kazandın, o da kendisi kazansın.

Çocuğuna hazırlayacak, torununa hazırlayacak, bilmem nesine hazırlayacak, bilmem nesine...

Gene bitmiyor, parayı böyle saklaya saklaya; ondan sonra ecel geliyor. Hadi bakalım, işin tamam oldu, defterin dürüldü, hadi ahirete...

“—E, ben daha hayır yapacaktım, paraları biriktirdim, tam hacca gidecektim, tevbe edecektim, namaza başlayacaktım, sakal bırakacaktım, sigarayı bırakacaktım, ondan sonra camiye gidecektim. Güzel tesbih aldım doksan dokuzluk, akik tesbih, onu çekecektim,” filân...

E, hep de tehir ederler. Vakti geldi mi tehir edilmez. Allah ölümden önce aklını başına devşirenlerden, rızası yolunda çalışanlardan eylesin cümlemizi...

Fâtiha-i şerife mea'l-besmele!

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN

19. 02. 1984 - İskenderpaşa

[Bütün HADİS DERSLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

